

SZOVÁK KORNÉL

BERTALAN JEGYZŐ FIAI

(Adatok a vasvári káptalan történetéhez)

A világi papság alsó- és középrétegének, az alsópapságnak és a káptalanok tagjainak a középkori Magyarország egyházi és világi társadalmában elfoglalt helye kutatása felé az utóbbi években fordult erőteljesebben a figyelem, a magyar egyháztörténetírás nagy adósságát törlesztve ezzel.¹ A kutatók mostoha körülmények közepette találták magukat: amíg az egyes szerzetesrendek történetéről adatgazdag részmonográfiák álltak rendelkezésre, a világi papság tekintetében sem a forrásfeltárás, sem pedig az elemző módszerek kidolgozása nem történt meg, eltekintve ritka kivételektől.² A közelmúlt nagyobb igényű felmérései az adatokban bővelkedő későbbi középkort célozták meg, érthető módon. A 13–14. század forrásanyagának elemzése ebben a tekintetben jórészt még elvégzésre vár. Az egyes egyházmegyék alsópapságáról és az egyházi testületek tagjairól írott részlettanulmányok³ teremthetik meg az alapot egy olyan átfogó elemzéshez, mely sokban pontosíthatja *Mályusz E.* – szükségyszerűen elnagyolt – rajzát a magyar egyházi társadalomról. Az elmondottak jegyében kívánunk itt bemutatni két, nem szokványos kanonoki pályát a vasvári káptalan 14. századi történetéből. Reményeink szerint nem lesz tanulságok nélküli, ha összeállítjuk a Bertalan jegyző fiairól szóló – egyébiránt publikus forrásokból közismert – előtűnik ismeretes adatokat.⁴

A Bertalan-fiak szűkebb pátriája társadalmi és politikai tekintetben a Kőszegi-oligarchák hatalmi centrumával esett egybe. A környék legjelentősebb egyházi intézménye a vasvári káptalan volt, élén a vasvári főesperesi jogkört gyakorló préposttal.⁵ A káptalani iskola a tanulás lehetőségét, a hospes-település pedig a szokottnál nagyobb szabadság reményét biztosította annak, akinek erre igénye és lehetőségei voltak. Világi és egyházi nagyurak, iskola és város az élet sokszínűségének élményét nyújthatták az itt élőknek.

A család első ismert tagja a nagyapa, aki, miután 1279-ben Vasvár IV. László királytól bíróválasztási és egyéb kiváltságokat nyert, az ekkortól *civitasként* emlegetett település első szabadon választott *villicusainak* egyike volt. Az oklevelek már csak mint Bertalan jegyző apját emlegetik.⁶ Bár az 1313. évi említéskor még nem szerepel a 'néhai' megjelölés a neve mellett, ekkor már valószínűleg, 1314-ben biztosan nem volt az élők sorában. Az említésekben hol *villicusa*, hol pedig *iudex* Vasvárnak.⁷ 1330-ban és 1340-ben külön hangsúlyozták, hogy a királyi Vasvárnak volt a bírója.⁸ Erről ugyan írott adataink nincsenek, mégis biztonnal állíthatjuk, hogy a fiát betűvetésre taníttatta – rendelkezésére állhatott a káptalan kántori iskolája vagy a domonkos fráterek rendháza –, ha ugyan nem ő maga tanította.⁹ Fiát ezzel egy akkoriban még nem szokványos pályán, a világi írástudóén, indította el.

Bertalant a források többnyire *magister*nek címzik, *Házi J.* ebből következtetett tanult voltára.¹⁰ 1328-ban a mellékneve egyik birtoka után Kölkedi,¹¹ míg 1330-ban Vasváriként szerepelt.¹² 1306 tavaszán a Kőszegi-familiában tűnt fel először.¹³ A Kőszegiek több, országos méltóságot viselt tagjának jegyzőjéről van tudomásunk, közülük is kiemelkedő Mihály jegyző, akinek a szolgálatait urai vasvári préposti stallummal jutalmazták, és útját a királyi kancellárián át az országbírói irodába is egyengették.¹⁴ Bertalan 1306. március 24-én a győri káptalan előtt képviselte urát, Kőszegi Iván nádort ügyvédvalói levéllel.¹⁵ Működéséről ezen kívül keveset tudunk. 1314-ben a nagyhatalmú nádor unokája, Gergely fia András nevezte „*notarius et procurator specialis negociorum nostrorum*”-nak, és ekkor mondta el róla, hogy az már kora ifjúságától tett Iván nádornak, testvérének, Miklós tárnokmesternek, végül pedig neki magának ilyen minőségben hűséges és dícséretre méltó szolgálatokat.¹⁶ *Kristó Gy.* feltevése szerint kevesen lehettek akkoriban olyanok, akik három nemzedéken keresztül szolgálták egy-egy főúr családját.¹⁷ Hozzátehetjük: olyanok sem sokan lehettek, akikről a szolgálataikat jutalmazó adománylevél Bertalanéhoz hasonló dicshimnusz zengett. Az oklevélből megtudjuk, hogy urainak egykor szükségükben 55 márkát adott kölcsön, s erről akkor oklevelet is nyert tőlük. Gergely fia András ennek az összegnek a beszámításával, szolgálatai jutalmául adományozta neki Nádasd nembeli Csapó fia András fiainak gersei földje szomszédságában Sár földet tartozékaival. Úgy tűnik, Bertalan ezzel befejezte szolgálatait egykori urainál. Alig egy hónap múlva már a vasvári káptalan jegyzőjéül szegődött.¹⁸ A vasvári káptalanban köztudomásúlag hiányzott az olvasókanonok stalluma, így az oklevélkiállításra már a 13. század harmadik harmadától alkalmaztak jegyzőt, aki lehetett a káptalan tagja, de világi ember is.¹⁹ Újabb egy hónap elteltével már a káptalan *protonotarius* lett, ami ekkoriban minden bizonnyal az írásbeli munkákért felelős állást jelentett.²⁰ 1314-et követően itt is megszűnnek az adatok a jegyzői működéséről. Elképzelhető, hogy az ő notáriusi működéséhez köthető az a tény, hogy az 1310-es évektől jelenik meg a vasvári káptalan okleveleiben a formulaszerűség.²¹ Semmiképp sem tartjuk valószínűnek, hogy ily rövid időn belül befejezte volna szolgálatát. Feleségét Klára asszonynak hívták, aki megözyegyülése után, 1330 táján feleségül ment Kertesi Miklóshoz.²² Két fiáról alább bővebben esik még szó, ám meg kell itt emlékeznünk arról, hogy Bertalan egy oklevél tanúsága szerint rokonságban állhatott Haraszi Barnabás fiaival.²³ Módos ember lévén birtokokat is szerzett. 1313-ban a vasvári káptalan bizonyosságának közbejöttével vásárolta meg 30 márká dénárért Kapui Ibrahim fia Miklóstól kölkedi birtokrészét, a nála lévő zálogföldekkel együtt. Egyszersmind a birtok eredetét igazoló okleveleket is átvette tőle, melyekből megtudjuk, hogy a megvásárolt kölkedi föld korábban, 1307-ben még Bertalan Haraszi rokonságának földje volt.²⁴ 1314-ben Haraszi Barnabás fiaitól megvette a kölkedi birtok másik felét is 20 márkáért, az azon épült Szent Miklós templom patronátusával együtt. Oklevelében kikötötte, hogy ha zaklattatása esetén az eladók Bertalant nem tudnák igazolni, haraszi birtokukat kötelesek örökbevallani őneki.²⁵ Ezekhez kell számítanunk az 55 márkát meghaladó értékű sári birtokot. A családját mindenesetre el tudta tartani jövedelmeiből és készpénze is lehetett. 1328-ban még talán élt. De ekkor már birtokügyben János fia járt el helyette,²⁶ Bertalan valószínűleg még ezévben meghalt. Halálos ágyán ép elmével úgy rendelkezett, hogy Sár,

másnéven Pizdalaka nevű vásárolt földjét lelke üdvösségéért a vasvári káptalannak hagyja. Fiai végrendeleti gyámjául a vasvári káptalant rendelte, és a gyámság fejében a sári birtok egy részét adta haszonélvezetre.²⁷

Nyilván az apa akarata vagy példája indította nagyobbik fiát, Jánost arra, hogy tanulásra adja a fejét. 1328-ban találkozunk első ízben a nevével a forrásokban, ekkor íratta át a vasvári káptalannal a kölkedi birtok eredetét igazoló okleveleket.²⁸ Ez idő szerint már bizonyosan meghaladta a 14. életévét. Tanulmányairól 1330-ból van minden kétséget kizáró adatunk. Ekkor ugyanis anyja és öccse, valamint Klára asszony második férje, Kertesi Miklós, megjelentek a türjei konvent előtt – az apa végrendelezése értelmében – a sári birtokot a vasvári káptalannak haszonélvezetre átadandó. Megjegyezték, hogy a káptalan mindaddig beszedheti a birtok összes haszonvételeit, „amíg megtanácskozva a dolgot Bertalan nagyobbik fiával, az említett Jánossal, ezen birtok adományozását illetően érett megfontolással közösen döntést nem fognak hozni, tudniillik egészen addig, míg ugyanezen János a tanulásból visszatér és közösen rendelkeznek ugyanezen birtokról.”²⁹ *Házi J.* joggal gondol valamelyik studium generalera, Párizsra vagy Bolognára, hisz a nagy távolság, ami miatt nem lehetett közvetlenül tárgyalni a fiúval, mindenképpen indokolja ezt. Sajnos a fennmaradt matriculák egyetlen Jánosával sem tudjuk azonosítani Bertalan jegyző nagyobbik fiát.³⁰ 1340-ben végül a fiak vallották örökbe a vasvári káptalannak Sár birtokot összes tartozékaival és haszonvételeivel a győri káptalan előtt.³¹ Az örökbevallásnál János már mint „*magister Iohannes canonicus ecclesie Castriferrei*” szerepelt, tehát miután hazatért, a káptalan kanonokjai közé fogadta. A vasvári káptalanban a 14. század folyamán legalább négy hasonló nevű kanonokkal találkozunk, nem könnyű különbséget tenni köztük. Vélhetőleg nem tévedünk nagyot, ha a *magister* címet tekintjük megkülönböztető kritériumnak. 1346. január 25-én János mester, vasvári kanonok jelent meg káptalanja képviselőjében a király előtt egy birtokperben. A per Sár, más néven Pizd – a Bertalan jegyző által adományozott – föld ügyében folyt. A birtokot ugyanis a káptalan el kívánta idegeníteni, Sári Márk fia Pető azonban a szomszédság jogán tiltakozást jelentett be. A káptalan nyilván elmulasztotta „megkínálni” szomszédját az elidegenítendő birtokkal, ezért került a per a királyi kúriába.³² Végül is a felek között szabályos haszonbérleti szerződés jött létre.³³ János mester megbízatását két dolog is indokolja. A bonyolult jogi fogalmazáshoz jogtudó emberre volt szükség, s a külföldi tanulmányokat végzett János kanonok ilyen volt. Az apja által adományozott birtok jogi és egyéb körülményeit jól ismerhette, s érdekében is állott megtartani azt a káptalan számára. Talán az sem teljesen véletlen, hogy egy évvel később már a káptalan emelt igényt a szomszédság jogán Csipkerek birtokra, melyet később meg is szerzett magának. Mondhatnánk, a „*ratio vicinitatis*” az 1346. évi precedens folytán a káptalan birtokszerző stratégiájának részévé lett.³⁴ 1346 augusztusában Vasvár megye alispánja és szolgabírái kérésére a káptalan János mestert küldte ki hiteleshelyi külső munkára a vasvári hospesek ügyében.³⁵ 1348-ben szintén hiteleshelyi kiküldetésben találkozunk vele, most már dékánkanonokként, majd – úgy tűnik – az 1350-es évek elején stallumát az örkanonoksággal cserélte fel, s mind a dignitáriusok névsorában, mind pedig hiteleshelyi kiküldetésben így szerepelt.³⁶ 1353-ban már Mihály örkanonokkal találkozunk a forrásokban, s ekkortól megszűnnek a biztos adatok

János mesterre vonatkozólag.³⁷ Nem tudjuk eldönteni, vajon újra tanulni vágyott, avagy más káptalanban vagy magasabb egyházi méltóságban folytatta pályáját, esetleg távozott az élők sorából.

Vasvári Bertalan kisebbik fiát apja nevére keresztelték, akinek halála idején aligha lehetett több 4–5 évesnél. 1340-ben, mikor kanonok bátyjával a győri káptalan előtt bevallást tettek, nem említették róla, hogy ekkoriban tagja lett volna a vasvári káptalannak.³⁸ 1345-ben azonban már a vasvári káptalan hiteleshelyi kiküldöttjeként járt el egy ügyben, s ekkor már karpap volt (*clericus chori*). Ebből arra is következtethetünk, hogy legalábbis a kisebb egyházi rendekre felszenteltette magát.³⁹ 1354-től szerepelt a káptalan kanonokjaként egészen 1378-ig, amikor végül eltűnt a forrásokból. Az esetek többségében pusztán kanonokként említették, 1360-tól azonban több ízben betöltötte a káptalan dékánosságát.⁴⁰ 1365-ben egy bizonyos János mesterrel együtt volt hiteleshelyi kiküldetésben, akiről azonban valószínű, hogy nem azonos a bátyjával.⁴¹

Láttuk tehát, hogy a 14. század elején két polgárvadék útja a familiaritáson és az apjuk által történt kishemesi egzisztencia-teremtésen keresztül vezetett a káptalani stallumokhoz. Bertalan jegyző tisztában lehetett vele, hogy szerzett birtokai nem elegendőek ahhoz, hogy fiai társadalmi emelkedését továbbra is szolgálják, végakaratóban ez befolyásolhatta leginkább. A káptalannak tett adománya jó befektetésnek bizonyult, hisz a fiai, már mint a káptalan tagjai, továbbra is részesültek a birtok jövedelmeiből. Az idősebb fiú bizonytal nem a káptalani jövedelméből, hanem sokkal inkább apja költségein folytatott tanulmányokat, s ez is jelentősen hozzájárulhatott ahhoz, hogy a káptalanban rögtön kanonoki stallumot kapott. Öccse valószínűleg nemtanult volna miatt kezdte pályáját alacsonyabbról, jellemző azonban, hogy a karpapként indult pálya kanonokságig, sőt dignitás viseléséig vezetett, ami ekkoriban elég ritka jelenség; ez esetben családjának a káptalannal való régi jó kapcsolata indokolhatta ezt. Valószínűsítettük azt is, hogy a kisebb egyházi rendeket már pályája elején felvehette az ifjabbik fiú. Mindez – úgy véljük – apró adalékkal szolgálhat a középkori győri egyházmegye, közelebről pedig a vasvári káptalan társadalmi kötődéseinek tisztázásához. Azt pedig reméljük, hogy a szisztematikus forrásfeltárás az egyházmegyére vonatkozóan a jövőben jelentősen bővíti majd a kanonok-testvérpárról szóló eddigi ismereteinket is.

Jegyzetek

1. Köblös J., A budai, fehérvári, győri és pozsonyi káptalan archontológiája 1458–1526. Magyar Országos Levéltár, Budapest, 1987. Kézirat.; *Uő.*, A Jagelló-kori egyházi közélet egyetemjárása. In: Az értelmiség Magyarországon a 16–17. században. Szerk.: Zombori I. Szeged, 1988. 23–48.; *Kubinyi A.*, Budapest története a későbbi középkorban Buda elestéig (1541-ig). In: Budapest története. Főszerk.: Gerevich L. II. Budapest, 1975. 74, 76.
2. Mályusz E., Egyházi társadalom a középkori Magyarországon. Budapest, 1971. 7–10.
3. Ilyen alapos részlettanulmány a pécsi székesegyházi alsópapságra nézve pl. *Kosztá L.*, Adalékok a székesegyházi alsópapság XIII–XIV. századi történetéhez. Acta Universitatis Szegediensis, Acta Historica 86(1988)15–26.

4. A testvérpár kanonokságára tudomásunk szerint első ízben a vasvári káptalan monográfiája, *Sill F.* utalt: A vasvár-szombathelyi székeskáptalan történetének vázlata. In: A 200 éves szombathelyi egyházmegye emlékkönyve (1777–1977). Szerk.: Tóth I. Szombathely, 1977. 193.
5. *Kristó Gy.*, A Kőszegiek kiskirálysága. Vasi Szemle 29(1975)251–268.; A főesperességről István vasvári prépost 1364-ben ekképp vall: „*cuncti sacerdotes et rectores ecclesiarum sub maiori archidiaconatu nostro in districtu Castriferrei existentes*” Vasi Szemle 24(1969)137.
6. Vasvár történetére: *Sill F.*, Vasvár története a középkorban (896–1578). Vasi Szemle 39(1985)6–87.
7. 1313: „*magistro Bartholomeo filio Vilmari villici de Castroferreo*” Urkundenbuch des Burgenlandes und der angrenzenden Gebiete der Komitate Wieselburg, Ödenburg und Eisenburg. Bearb. von Irmtraut Lindeck–Pozza (a továbbiakban: Urkb. Burg.) III. Wien–Graz–Köln, 1979. 73.; 1314: „*magister Bartholomeus filius Wylmary quondam iudicis civium Castriferrei*” Anjou-kori okmánytár, I–VI. Szerk. Nagy I. Budapest, 1878–1891. VII. Szerk. Tasnádi Nagy Gy. Budapest, 1920. (a továbbiakban: AO) I. 337–38.
8. 1330: „*Magistri Bartholomei filii Wilmari de Castroferreo de civitate regali*” Vasi Szemle 21(1967)442.; 1340: „*Iohannes canonicus ecclesie Castriferrei et Bartholomeus filii magistri Bartholomei filii Wylmar condam civis Castriferrei de civitate regali*” Vasi Szemle 21(1967)600.
9. Az iskolákra: *Sill*, 1976. 21. *Sill*, 1977. 204, 213, 226. *Sill*, 1985. 76. Hogy esetleg maga is taníthatta volna, arra abból következtetünk, hogy később is állt írástudó ember Vasvár élén. 1354: „*Georgium litteratum, villicum ville domini regis de Castroferreo*” Vasi Szemle 22(1968)591. A Vilmár név egyébként elég elterjedt ezen a vidéken: 1275: Hazai okmánytár. Kiad. Nagy I., Páur I., Ráth K. és Véghely D. I–V. Győr, 1865–73. VI–VIII. Budapest, 1876–91. VIII. 443.; 1286: uo. VII. 321.; 1289: uo. VII. 349.; 1328: Történelmi Tár 1908. 166. Közülük és a többi hasonló név közül egyet sem tudtunk azonosítani Bertalan apjával.
10. Vasi Szemle 21(1967)443.
11. Urkb. Burg. IV. 20.
12. Vasi Szemle 21(1967)442.
13. AO I. 110. Valószínűleg ugyanezen ügyre vonatkozott a Fraknói által előadott adat is: *Bónis Gy.*, A jogtudó értelmiség a Mohács előtti Magyarországon. Budapest, 1971. 83.
14. *Mályusz E.*, Egyházi társadalom ... 55–58.
15. „*magister Bartholomeus notarius magnifici viri domini Iohannis palatini filii Henrici bani*” – a 13. jegyzetben id. h.;
16. AO I. 337–338.
17. *Kristó Gy.* Vasi szemle 29(1975) 260.; Bertalan a szolgálatait „*a primevis puericie iuventutisque etatum suarum temporibus ... fideles et laudabiles in omnibus sine macula et scrupulo alicuius offense, sed vigil et sollers usque ad hec tempora inpendit indefesse...*”
18. Vasi Szemle 21(1967) 250 = Urkb. Burg. III. 76. *Sill F.* A vasvár-szombathelyi káptalan hiteleshelyi tevékenysége. In: Vas megye múltjából. Levéltári Évkönyv 1. Szerk.: Horváth F., Szombathely, 1976. 20–60. különösen 31.; *Desics I.*, A vasvár-szombathelyi székeskáptalan története főbb vonásaiban. In: A szombathelyi egyházmegye története. Szerk.: Géfin Gy. II. Szombathely, 1929. 297–332. 310. Fontos tényező, hogy vele mint világgal káptalani tanubizonytságot is küldtek.
19. *Sill*, 1976. 28–31. *Sill*, 1977. 181–182.

20. AO I. 346. Protonotariuskokra, magister notariorumokra adatok: *Mályusz E.*, Egyházi társadalom... 55. Szerepük alakulására: *Bónis Gy.*, A jogtudó értelmiség... 46 sk.
21. *Kóta P.*, A vasvári káptalan korai oklevelei. Egy formulagyűjtemény. Levéltári Szemle 37(1987) 17–29. különösen 17.
22. Vasi Szemle 21 (1967) 442.
23. Ti. mikor a Harasztiak Kölked egy részét eladják Bertalannak, megemlítik, hogy az adásvétel „*tum propter cognacionis favorem*” történt. AO I. 346. Talán a felesége rokonai lehettek, ami arra is fényt derítene, hogy a kismesek közül választott rokonságot.
24. Urkb. Burg. III. 73. A birtok története a következő: III. András király adományozta Haraszti Román fia Barnabásnak, ő pedig eladta Tót (Sclavus) Istvánnak, az pedig familiárisának, Kapui Ibrahim fia Miklósnek adta. Mivel az oklevelet 1328-ban Bertalan fia János erősítette meg (Urkb. Burg. IV. 20.), feltehetőleg ez volt az egyik megkapott oklevél.
25. AO I. 346. A birtokokról: *Sill*, 1977. 193.
26. Urkb. Burg. IV. 19–20. Ugyanezen évben íratta át András fia János mester azt a vasvári káptalani oklevelet, melyben Miklós kanonokkal Bertalan jegyző volt a kiküldött: Urkb. Burg. IV. 23. Ez nem mondja róla még áprilisban, hogy 'néhai' lenne.
27. Az 1340. évi győri káptalani bevallásból tudjuk, hogy lelke üdvéért adományt tett: „*cum predictus magister Bartholomeus pater eorum in extremis laborans, tamen bene compos sue mentis iaceret in lecto egritudinis considerans, ut quicquid de bonis suis in terris a Deo sibi datus et per eum pacifice possessa (sic) pium ageret et conderet. retributionem in celestibus reciperet eternam pariter et mercedem, quapropter unam possessionem suam ... ob remedium et salutem anime sue... legasset ecclesie sancti Mychaelis archangeli...*” Vasi Szemle 21(1967)600. A fia gyámságát illető rendelkezéséről a kapornaki oklevélből értesülünk: „*sicut etiam pater ipsorum, dum in extremis laboraret, bene compos sue mentis hoc idem ordinasset*” Vasi Szemle 21(1967)442. Egyik esetben sem történt frásról említés, tehát a végakarat szigorúan szóbeli volt!
28. Urkb. Burg. IV. 19–20. (a 39. és 44. regeszták)
29. Vasi Szemle 21(1967)442–443.
30. Vasi Szemle 21(1967)443.
31. Vasi Szemle 21(1967)600.
32. A szomszédok joga Webőczynél: Tripart. I, 60(10). *Bónis Gy.*, Középkori jogunk elemei. Budapest, 1972. 198.
33. AO IV. 557. A káptalan később el is cserélte a birtokot a Gersciekkel, *Sill*, 1977. 193.
34. *Sill*, 1977. 193–94.
35. AO IV. 634–35.
36. A részletes adatok összegyűjtve: *Desics I.*, A vasvár-szombathelyi székeskáptalan... (a 18. jegyzetben id. mű) 311–315.
37. Zala vármegye története. Oklevéltár, I–II. Szerk.: Nagy I., Véghely D. és Nagy Gy. Budapest, 1886–1890. I. 550.
38. Vasi Szemle 21(1967)600.
39. AO IV. 519–20.
40. A részletes adatok összegyűjtve: *Desics I.*, A vasvár-szombathelyi székeskáptalan... 313–14.
41. Veszprémi regeszták (1301–1387). Összeállította *Kumorovitz L. Bernát.* (Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok 2.) Budapest, 1953. 230. (az 591. számú regeszta).

*Kornél Szovák:
Die Söhne des Notars Bertalan*

Der Autor stellt die Laufbahn zweier, Anfang des 14. Jahrhunderts tätig gewesenen Kanoniker vor. Das Bild dieser Brüder ergänzt die uns über die mittelalterliche Kirchengesellschaft in Westungarn zur Verfügung stehenden Daten. Ihr Grossvater war der Stadtrichter der Stadt Vasvár, ihr Vater, der Notar der Oligarchen Kőszegi und des Kollegialschtift in Vasvár, ein des Lesens und des Schreibens kundiger Mann also, schuf während seiner Dienste als Familiaris für seine Familie der Rahmen einer kleinadeligen Lebensweise. Auf dem Sterbebett anvertraute er seine Söhne der Vormundschaft des Vasvárer Kollegialschtift. Der ältere Sohn studierte im Ausland und wurde sofort nach seiner Rückkehr Kanonikus im Vasvárer Kollegialschtift. Der jüngere trat seine Laufbahn als Pfarrer an. Mit der Zeit wurden beide Dignitare des Kollegialschtift. Ihr Leben charakterisiert den gesellschaftlichen Aufbau des Kollegialschtift in Vasvár Anfang des 14. Jahrhunderts.